

VÄLKOMMEN TILL VRINNEVISKOGEN

Storskog med uråldriga tallar, blommande slätterängar och forntida gravfält, men också en skog för äventyrlig lek, picknick i gröngräset och rofyllda promenader på oralliga stigar. Vrinneviskogen har många ansikten. Jättestallarnas skog har varit Norrköpingsbornas friluftsområde i över hundra år och idag är upplevelsemöjligheterna fler än någonsin.

GRAVFÄLT OCH KOHAGE

Formodligen kom stenålderns sällgare hit så fort området steg ur vattnet efter senaste istiden, men först från järn-åldern finns rikligt av fornlämnningar. I Vrinneviskogen ligger gravfältet på rad på krönet ovanför lågländet där byarna och gårdarna i huvudsak låg. Många generationer av bönder från Vrinnevi och grannbyarna har här fått sin sista vila.

Kortfattade beskrivningar från slutet av 1700-talet, som "kohage" och "ljungbackar" ger bilden av ett betydligt öppnare landskap än dagens. Men att det fanns en del träd kan vi vara säkra på, de äldsta tallarna kring Tjälvegården är nämligen 330 år gamla!

I slutet av 1800-talet fick korna sällskap i skogen. Den expansionen staden behövde sten och grus till vägar och byggnader. Små och stora stenbrott och grustäckter finns här och var i skogen. Man bröt granit, som ibland lite skämtsamt kallades Vilkobolandsmarmor.

NATURPARKEN

Allt var dock inte arbete. Från 1880-talet arbetade Norrköpings stad norra delen av skogen för allmänhetens nöjen och friluftsliv. I början av 1900-talet köpte man området. "Norrköpings naturpark ännu upplåten för allmänheten" var den officiella benämningen, men i vardagligt tal kallades området kort och gott för "Brynneviskogen". Under 1910-talet låg ett dagsanatorium för lungsjuka i naturparken, där Tjälvegården ligger idag.

SKOG OCH ÄNGAR

Dagens naturreservat är många gånger större än naturparken hundra år tidigare. Vrinneviskogen är i huvudsak en barskog, med bläbbar, svampar, bottenkar och allt som hör till en skog. Tall dominerar på de torra moränhöjderna, men här finns också en betydande variation och inslag av lövträd ökar. I sänkor i terrängen hittar vi små lummiga kärr med klubbäl, björk och mjuk björnmossa.

Det gamla odlingslandskapets bidrar med öppna fält, ek- och hassellundar och spännande torplämnningar. När Vrinnevi våtmark anlades år 2009 blev reservatet ännu en naturtyp rikare.

Naturreservat i Norrköpings kommun

Vrinneviskogen

VRINNEVISKOGEN NATURE RESERVE

Vrinneviskogen has been the recreational area for the residents of Norrköping for over a hundred years, ever since the 1880s when the town leased the northern part of the area for this purpose. It has extensive forests with old pines, flowering meadows and ancient grave fields, but it also offers a forest for adventurous games, a picnic on the grass and peaceful walks.

Vrinneviskogen is predominantly a pine-dominated coniferous forest, with some open fields, stretches of deciduous woodland and the ruins of old crofts. When the Vrinnevi wetlands were established in 2009, the park became one habitat richer. The park is maintained with the combined goals of favouring both recreational use and the flora and fauna. There are paths and jogging tracks for all tastes, with everything from pram-friendly gravel roads to riding trails. As a piece of nature close to home, Vrinneviskogen is unusually large, the equivalent of 400 football fields, so there is much to discover.

Kungsfågel (*Regulus regulus*), Sveriges minsta fågel.

NATURSCHUTZGEBIET VRINNEVISKOGEN

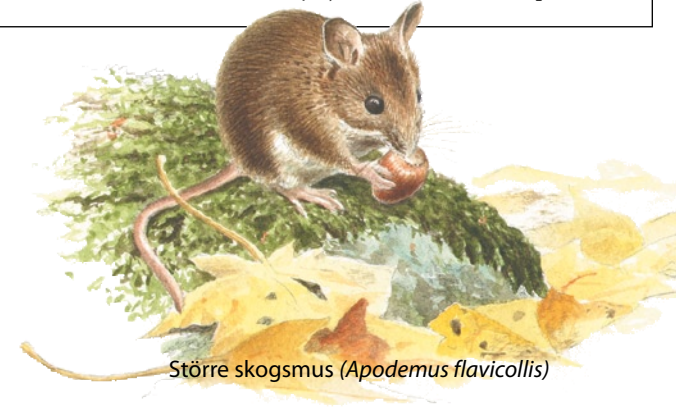
Seit die Stadt in den 80er Jahren des 19. Jahrhunderts den nördlichen Teil zum Zweck der Rekreation pachtete, ist der Wald Vrinneviskogen nun seit über hundert Jahren Erholungsgebiet der Einwohner von Norrköping. Hier gibt es einen großen Wald mit uralten Kiefern, blühenden Mähwiesen und vorgeschichtlichen Grabfeldern; außerdem einen Wald für abenteuerliche Spiele, ein Picknick im Grünen und ruhige Spaziergänge.

Der Vrinneviskogen ist hauptsächlich ein Nadelwald mit vorwiegend Kiefern, ab und zu einem offenen Feld, Stellen mit Laubwald und Überresten alter Wohnplätze. Als im Jahre 2009 das Feuchtgebiet „Vrinnevi våtmark“ gebildet wurde, kam noch ein Naturtyp dazu. Der Unterhalt des Reservats geschieht mit Sicht auf sowohl Erholungsgebiet als auch Tier- und Pflanzenleben. Hier gibt es Pfade und Joggingrunden für jeden Geschmack, von kinderwagenfreundlichen Schotterwegen bis zu Reitwegen. Der Wald ist dafür, dass er in Stadtnähe liegt, ungewöhnlich groß, wie 400 Fußballplätze. Es gibt also viel zu entdecken.

Vrinneviskogen förvaltas av Norrköpings kommun. Har du synpunkter eller frågor om reservatet kan du kontakta kommun-ekologen, på telefon 011-15 19 65. Se också: www.norrkoping.se/natur

Producerad 2011 av Nardus - Ekologisk konsult på uppdrag av Norrköpings kommun. Text och utformning: Jan Måreby (Nardus) Teckningar: Niklas Johansson Tryck: xxxxxxxxxxxx Denna folder har delvis finansierats med statsbidrag förmedlade av Länsstyrelsen.

Större skogsmus (*Apodemus flavicollis*)

§ FÖRESKRIFTER

För allas trivsel och för att reservatets värden ska bestå, är det viktigt att alla besökare visar hänsyn. Förutom de generella regler som gäller vid vistelse i skog och mark, är det inom reservatet förbjudet att:

- Hacka, gräva, eller på annat sätt skada fasta naturföremål eller ytbildningar.
- Gräva upp växter eller plocka mossor och lavar.
- Göra upp eld annat än på särskilt iordninggjorda platser.
- Framföra motordrivna fordon annat än på därför avsedda vägar.
- Parkera annat än på därför iordningställda platser.
- Tälta eller ställa upp husvagn eller husbil.
- Medföra okopplad hund.
- På störande sätt utnyttja radio eller musikspelare.

Idag sköts Vrinneviskogen med den kombinerade målsättningen att gynna såväl friluftsliv som växt- och djurliv. Det kan innebära att välbesökta delar röjs för att skapa en öppen skog medan andra delar lämnas helt ifred. Öppna gräsmarker för lek och picknick sköts genom ängslätter så att också flora och insektsliv gynnas. I skogsbrynen efterträts av en blandning av buskar som ger blommor och bär till insekter och fåglar.

Andelen gamla träd kommer att öka liksom inslaget av döda träd. Det kanske låter negativt, men för livet i skogen innebär det kalas! Träden är snarast mer levande efter sin död, då de blir mat åt många olika sorters svampar och insekter.

DJURLIV OCH FRILUFTSLIV

Nötskrika (*Garrulus glandarius*)

HITTA DITT SMULTRONSTÄLLE

TJALVEGÅRDEN OCH UPPLEVESESTIGEN

I Tjalvegården vid reservatets norra entré huserar sedan länge idrottsföreningen Tjalve, uppkallad efter en snabbfotad pojke ur nordisk mytologi. Här finns också minigolf och sommarcafé.

Vid Tjalvegåden ansluter du smidigt till Vrinneviskogens olika motionsspår och promenadvägar. Missa inte Upplevsestigen! Längs en 800 meter lång slinga finns stationer där du kan lära dig lite om skogens invånare genom att känna, lyssna och titta. Upplevsestigen är anpassad för att vara tillgänglig även för rörelsehindrade och synskadade.

KOTTEBANAN

I Vrinneviskogens största stenbrott hittar du Kottebanan, en skogsinspirerad hinderbana för barn. Klättra, hoppa och balansera dig runt bland de fantasifulla hindren; en del lätta en del lite svårare.

TORPMILJÖER

Medan bönderna hade sina gårdar på låglandet nedanför Vrinneviskogen, har det funnits ett flertal torpställen i det som idag är naturreservat. Husgrunder, stenmurar, gamla fruktträd och syrenbuskar vittnar än idag om bosättningarna. De gamla torpställena är ofta lummiga inslag i den dominerande barrskogen.

EK-HASSELLUNDEN VID MAMRE

Här vid foten av sluttningen låg förr blommande slätterängar. Med tiden har träd och buskskiktet slutit sig till en sval och inbjudande lövsal av höga hasselbuskar och spridda ekar. Här hittar du vit- och blåsippor under vårpromenaden.

EKHAGE VID NAVESTAD.

På kullar ovanför Navestad utbreder sig hagmark med gamla ekar, hållmarker och torrängar samt stora slånsnår. Gammelekarna och ett stort gravfält från järnåldern understryker att detta är rester av ett urgammalt beteslandskap. Kom gärna i mitten av maj när slånblomningen är explosiv och styvmorsviolen smyckar hållmarkerna.

VRINNEVI VÅTMARK

Genom att skapa en våtmark tillfördes reservatet en helt ny naturtyp. Våtmarken blev snabbt ett omtyckt mål för Vrinneviutflykten. En rofylld rastplats som samtidigt sjuder av liv. Våtmarksfåglarna uppträckte snabbt det nya vattnet och under våren finns goda chanser att få se en rad änder, liksom smådopping och sothöna. Grodor och trolsländor är annat att hålla utkik efter.

